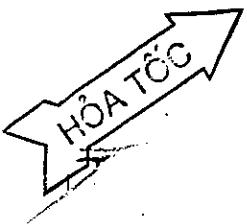

Số: 723 /VPCP-KTTH
V/v thực hiện Quyết định số
401/QĐ-TTg về Kế hoạch triển khai
Chi thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư
Trung ương Đảng về tăng cường sự
lãnh đạo đối với tín dụng chính sách
xã hội

Hà Nội, ngày 24 tháng 01 năm 2017

Kính gửi:

-
- Các Bộ: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Xây dựng, Lao động-Thương binh và Xã hội, Giáo dục và Đào tạo, Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn;
 - Ủy ban Dân tộc;
 - Ngân hàng Nhà nước Việt Nam;
 - Ngân hàng Chính sách xã hội;
 - Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Xét báo cáo của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam tại văn bản số 10055/NHNN-TD ngày 30 tháng 12 năm 2016 về tình hình thực hiện Quyết định số 401/QĐ-TTg ngày 14 tháng 3 năm 2016 của Thủ tướng Chính phủ về Kế hoạch triển khai Chi thị số 40-CT/TW ngày 22 tháng 11 năm 2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội (bản chụp văn bản kèm theo), Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ có ý kiến như sau:

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả của hoạt động tín dụng chính sách xã hội, giao các Bộ, ngành, địa phương liên quan nghiên cứu, tiếp thu Báo cáo nêu trên của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, tích cực triển khai thực hiện Quyết định số 401/QĐ-TTg ngày 14 tháng 3 năm 2016 về Kế hoạch triển khai Chi thị số 40-CT/TW ngày 22 tháng 11 năm 2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, định kỳ báo cáo kết quả gửi Ngân hàng Nhà nước Việt Nam để tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ theo qui định.

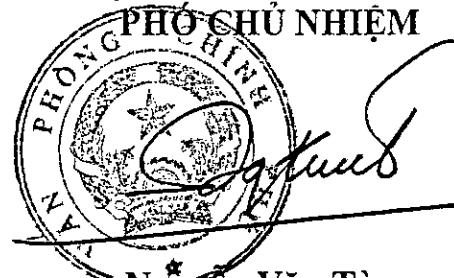
Văn phòng Chính phủ xin thông báo để các cơ quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTg, các PTTg;
- VPTW Đảng;
- VPCP: BTCN, các PCN,
các Vụ: TH, TKBT, CN, KGVX, QHĐP;
- Lưu: VT, KTTH(3) M.Cường 85

KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM

PHÓ CHỦ NHIỆM

Nguyễn Văn Tùng

**NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC
VIỆT NAM**

Số: 10055/NHNN-TD

V/v báo cáo tình hình thực hiện Quyết định 401/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 của TTCP ban hành Kế hoạch triển khai Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư TƯ Đảng về tăng cường sự

và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Ngày ... C Ngày ... 10/11/2016

Nơi nhận: ... Kính gửi: Văn phòng Chính phủ

Chữ ký: ...

Thực hiện nhiệm vụ được giao tại Quyết định 401/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội; trên cở sở báo cáo của các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương, Ngân hàng Chính sách xã hội và UBND các tỉnh, thành phố, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam tổng hợp, xây dựng Báo cáo tình hình thực hiện Quyết định 401/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ (đính kèm), xin gửi Văn phòng Chính phủ để báo cáo Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thống đốc NHNN (để b/c);
- PTĐ Nguyễn Đồng Tiến
- Lưu VP, Vụ TDCNKT (3).

Đính kèm:

- Báo cáo.

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 30 tháng 10 năm 2016

KT. THỐNG ĐỐC
PHÓ THỐNG ĐỐC

Nguyễn Đồng Tiến

Hà Nội, ngày 30 tháng 12 năm 2016

**BÁO CÁO TÌNH HÌNH THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH 401/QĐ-TTG NGÀY
14/3/2016 CỦA THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ BAN HÀNH KẾ HOẠCH
TRIỂN KHAI CHỈ THỊ SỐ 40-CT/TW NGÀY 22/11/2014 CỦA BAN BÍ
THƯ TRUNG ƯƠNG ĐẢNG VỀ TĂNG CƯỜNG SỰ LÃNH ĐẠO CỦA
ĐẢNG ĐỐI VỚI TÍN DỤNG CHÍNH SÁCH XÃ HỘI**

Ngày 22/11/2014, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ban hành Chỉ thị số 40-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội, trong đó, giao Ban cán sự Đảng Chính phủ chỉ đạo các cơ quan chức năng cụ thể hóa các nội dung nêu trong Chỉ thị thành cơ chế, chính sách, kế hoạch thực hiện.

Trên cơ sở nội dung Chỉ thị 40-CT/TW và chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ tại văn bản số 10026/VPCP-KTTH ngày 15/12/2014, Ban Cán sự Đảng Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã xây dựng, và trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 401/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 về Kế hoạch triển khai Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 22/11/2014 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội. Trên cơ sở báo cáo của các Bộ, ngành, địa phương, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam xin báo cáo tình hình và kết quả triển khai Chỉ thị 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng và Quyết định 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ như sau:

I. Công tác chỉ đạo, tổ chức, triển khai thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng và Quyết định 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ

- *Về phía các Bộ, ngành cơ quan Trung ương*: Trên cơ sở nhiệm vụ được giao, đã tham mưu, trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành các văn bản, cơ chế, chính sách liên quan đến hoạt động tín dụng chính sách xã hội, tạo điều kiện thuận lợi cho Ngân hàng Chính sách xã hội (NHCSXH) trong thực hiện cho vay đối với người nghèo và các đối tượng chính sách khác, góp phần thực hiện mục tiêu giảm nghèo bền vững, an sinh xã hội.

- *Về phía chính quyền địa phương*: Đến nay, tỉnh ủy/thành ủy, UBND của 63 tỉnh, thành phố đã ban hành các văn bản chỉ đạo triển khai, thực hiện Chỉ thị và Kế hoạch triển khai Chỉ thị ban hành kèm theo Quyết định số 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Đảng ủy, UBND các quận, huyện trong cả nước cũng đã ban hành các văn bản triển khai, thực hiện Chỉ thị xuống cấp cơ sở. Ngoài ra, UBND các tỉnh, thành phố đã chỉ đạo các sở, ban, ngành trên địa bàn thực hiện một số nhiệm vụ từng bước nâng cao hiệu quả tín dụng chính sách, góp phần thực hiện 2 chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới và giảm nghèo bền vững trong giai đoạn 2016-2020, cụ thể: (i) Nâng cao trách nhiệm, nhận thức của cá nhân có liên quan về vai trò, vị trí và tầm quan trọng của tín dụng chính

sách trong việc thực hiện hiệu quả 2 chương trình MTQG; (ii) Phát huy vai trò, trách nhiệm của MTTQ và các tổ chức đoàn thể trong việc thực hiện tín dụng chính sách xã hội; (iii) Nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động của NHCSXH trên địa bàn tỉnh, thành phố.

- *Về phía NHCSXH*: Ngay khi có Kế hoạch triển khai Chỉ thị ban hành kèm theo Quyết định số 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, NHCSXH đã có văn bản số 653/NHCS-KHNV ngày 18/3/2016 chỉ đạo NHCSXH chi nhánh các tỉnh, thành phố rà soát việc tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương triển khai thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW trên địa bàn nhằm thực hiện tốt Chỉ thị. NHCSXH đã ban hành Kế hoạch số 416/KH-NHCS ngày 12/02/2015 triển khai thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW và thành lập Ban chỉ đạo thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư tại NHCSXH.

II. Kết quả thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW đến cuối năm 2016

1. Về công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt nội dung Chỉ thị số 40-CT/TW

- Các Bộ, ngành, chính quyền địa phương đã thực hiện phổ biến, quán triệt sâu sắc nội dung Chỉ thị số 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng đến toàn thể đảng viên, cán bộ, viên chức và người lao động thuộc đơn vị quản lý, nhằm nâng cao hơn nữa nhận thức về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về tín dụng chính sách xã hội. Thông qua việc phổ biến, quán triệt Chỉ thị, các công chức, viên chức, đặc biệt là những người trực tiếp thực hiện các nhiệm vụ có liên quan đến tín dụng chính sách xã hội nắm được tinh thần, nội dung chỉ đạo của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tín dụng chính sách xã hội, từ đó có những đề xuất, tham mưu với cấp có thẩm quyền bổ sung, sửa đổi, ban hành các cơ chế chính sách về tín dụng chính sách xã hội đối với các đối tượng thuộc lĩnh vực do ngành quản lý. Công tác thông tin, tuyên truyền về việc triển khai Chỉ thị 40-CT/TW và các văn bản của Đảng ủy, UBND các cấp đã được nhiều cơ quan thông tấn báo chí Trung ương và địa phương tập trung đưa tin, nhằm thông tin đầy đủ, kịp thời tới các tầng lớp nhân dân về nội dung của Chỉ thị.

- Về phía NHCSXH, đã tổ chức Hội nghị triển khai nhiệm vụ năm 2015 và Kế hoạch triển khai thực hiện Chỉ thị số 40-CT/TW đến các đơn vị trong toàn hệ thống. Các chi nhánh NHCSXH tỉnh, thành phố, phòng giao dịch NHCSXH cấp huyện đã tổ chức quán triệt, tuyên truyền nội dung Chỉ thị đến toàn thể cán bộ, Ban quản lý Tổ Tiết kiệm và vay vốn; một số phòng giao dịch kết hợp tuyên truyền nội dung Chỉ thị với việc tổ chức tập huấn nghiệp vụ.

2. Về tăng cường sự chỉ đạo của các cơ quan Chính phủ và chính quyền địa phương đối với hoạt động tín dụng chính sách xã hội

2.1. Về phía các cơ quan Chính phủ

- Các Bộ, ngành đã quan tâm, chủ động, tích cực trong việc phối hợp tham mưu, trình Thủ tướng Chính phủ xử lý các vấn đề liên quan đến nguồn vốn hoạt động, sử dụng vốn của NHCSXH, góp phần bảo đảm tính ổn định, chủ động trong nguồn vốn cho vay thực hiện các chương trình tín dụng chính sách,

cụ thể: bố trí đầy đủ nguồn vốn cấp bù chênh lệch lãi suất, phí quản lý; vốn cấp thực hiện các chương trình tín dụng cho NHCSXH; phê duyệt hạn mức bảo lãnh phát hành trái phiếu được Chính phủ bảo lãnh của Ngân hàng Chính sách xã hội; đôn đốc các tổ chức tín dụng Nhà nước duy trì số dư tiền gửi tại NHCSXH theo quy định... Bên cạnh đó, các Bộ, ngành đã phối hợp chặt chẽ, tham mưu, trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành nhiều cơ chế, chính sách liên quan đến hoạt động tín dụng chính sách xã hội như: (i) Quyết định 28/2015/QĐ-TTg ngày 21/7/2015 về tín dụng đối với hộ mới thoát nghèo; (ii) Quyết định 33/2015/QĐ-TTg ngày 10/8/2015 về chính sách hỗ trợ nhà ở đối với hộ nghèo theo chuẩn nghèo giai đoạn 2011-2015; (iii) Nghị định 61/2015/NĐ-CP ngày 9/7/2015 quy định về chính sách hỗ trợ tạo việc làm và Quỹ Quốc gia về việc làm...

- Các Bộ, ngành, cơ quan Trung ương với tư cách là thành viên HĐQT NHCSXH đã triển khai các đoàn kiểm tra, giám sát hoạt động của NHCSXH để có chỉ đạo kịp thời nhằm nâng cao hiệu quả và chất lượng hoạt động của ngân hàng.

2.2. Về phía chính quyền địa phương

- Cấp ủy, chính quyền các cấp đã tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho NHCSXH thực hiện tốt các nhiệm vụ được giao, cụ thể: Quan tâm bố trí nguồn vốn ủy thác cho vay; hỗ trợ phurom tiện, trang thiết bị, trụ sở làm việc; bổ sung, xác nhận đối tượng vay vốn; thường xuyên củng cố, nâng cao chất lượng tín dụng; bố trí Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã tham gia Ban đại diện Hội đồng quản trị NHCSXH cấp huyện và nhất là quan tâm bố trí về địa điểm, thời gian đối với các buổi làm việc của NHCSXH tại điểm giao dịch xã ...

- Công tác củng cố nâng cao chất lượng tín dụng chính sách xã hội được các cấp ủy, chính quyền quan tâm, thực sự vào cuộc. Ban đại diện HĐQT các cấp thường xuyên được kiện toàn giúp cho hoạt động của Ban đại diện được thông suốt, tăng cường hoạt động kiểm tra, giám sát tại cơ sở để kịp thời khắc phục những tồn tại, sai sót.

3. Về nâng cao trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội trong việc thực hiện tín dụng chính sách xã hội

- Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (MTTQVN) và tổ chức chính trị - xã hội các cấp đã quan tâm hơn đối với hoạt động tín dụng chính sách xã hội, chỉ đạo cấp cơ sở phối hợp tốt với NHCSXH trong việc thực hiện các chương trình tín dụng chính sách; thực hiện công tác củng cố, nâng cao chất lượng tín dụng, chất lượng hoạt động tại những địa bàn còn chưa tốt; đặc biệt là việc củng cố nâng cao chất lượng hoạt động của các Tổ Tiết kiệm và Vay vốn (TK&VV), hướng dẫn bình xét đối tượng vay vốn; đôn đốc thu hồi nợ đến hạn, nợ quá hạn; tăng cường kiểm tra giám sát, hướng dẫn người vay sử dụng vốn hiệu quả phối hợp thực hiện đổi chiểu, phân tích nợ vay của hộ nghèo và các đối tượng chính sách; tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng, Chính phủ về tín dụng chính sách xã hội.

- Công tác phối hợp giữa NHCSXH và các tổ chức chính trị - xã hội nhận ủy thác ngày càng được củng cố và nâng cao về chất lượng ủy thác, điển hình: (i) Các tổ chức chính trị - xã hội nhận ủy thác đã có báo cáo đánh giá kết quả và tham dự Hội nghị tổng kết 3 năm thực hiện Đề án củng cố, nâng cao chất lượng tín dụng chính sách khu vực Tây Nam bộ, Tây Nguyên và Hội nghị tổng kết 05 năm (2011-2015) tín dụng chính sách xã hội và kết quả 02 năm thực hiện chỉ thị 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng tại vùng Tây Bắc; (ii) Cơ quan Trung ương các tổ chức chính trị - xã hội đã có các văn bản chỉ đạo các đơn vị cơ sở về việc xử lý nợ quá hạn nguồn vốn ủy thác từ NHCSXH; (iii) NHCSXH đã xây dựng tài liệu bài giảng và tham dự Hội nghị tập huấn cựu chiến binh làm kinh tế, tham gia công cuộc xóa đói giảm nghèo do Hội Cựu chiến binh tổ chức.

- Tại các tỉnh, thành phố, chính quyền địa phương và các ngành liên quan xây dựng mạng lưới khuyến nông cho cơ sở, tập huấn bồi dưỡng kỹ thuật, trang bị cho nông, ngư dân kiến thức cần thiết về tiến bộ khoa học kỹ thuật. Xây dựng những điển hình tiên tiến, mô hình sản xuất ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật mới, sử dụng giống mới có năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế cao, hướng dẫn nông, ngư dân áp dụng nhân rộng trong sản xuất, đặc biệt đối với hộ nghèo, hộ vay vốn NHCSXH, tạo điều kiện cho hộ vay nâng cao kiến thức làm ăn, sử dụng vốn đúng mục đích, góp phần tăng thu nhập, cải thiện đời sống.

4. Tập trung nguồn lực nhằm nâng cao năng lực hoạt động của NHCSXH và hoàn thiện cơ chế, chính sách nhằm thực hiện hiệu quả tín dụng chính sách xã hội

a. Về phía các Bộ, ngành

a. Bô Kế hoạch và Đầu tư

- Bám sát nội dung Chỉ thị số 40-CT/TW, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã tham mưu, trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ưu tiên dành nguồn lực để bổ sung cho NHCSXH, bố trí kịp thời vốn cấp bù chênh lệch lãi suất, chi phí quản lý cho NHCSXH.

- Thường xuyên phối hợp với các Bộ, ngành quan tâm tạo điều kiện cho NHCSXH triển khai thực hiện các chương trình tín dụng chính sách, trong đó có việc tham mưu trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt kế hoạch tăng trưởng tín dụng hàng năm theo Quyết định 852/QĐ-TTg ngày 10/7/2012 về Chiến lược phát triển NHCSXH giai đoạn 2011-2020.

b. Bô Tài chính

- Phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương triển khai một số cơ chế chính sách tín dụng cho các đối tượng chính sách được phân công: (i) Trình Thủ tướng Chính phủ ký ban hành Quyết định số 07/QĐ-TTg ngày 5/1/2016 về nâng mức cho vay đối với học sinh, sinh viên từ 1.100.000 đồng/tháng/HSSV lên 1.250.000 đồng/tháng/HSSV; (ii) Trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 09/2016/QĐ-TTg về chính sách bổ sung đối tượng là sinh viên trường y đã tốt nghiệp đang trong thời gian thực hành để cấp chứng chỉ hành nghề vay vốn NHCSXH; (iii) Báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc thực hiện Nghị định

78/2002/NĐ-CP về tín dụng đối với người nghèo và các đối tượng chính sách khác.

- Phối hợp với các Bộ, ngành liên quan trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 30/2015/QĐ-TTg ngày 31/7/2015 sửa đổi, bổ sung Quyết định số 180/2002/QĐ-TTg ngày 19/12/2002 về cơ chế quản lý tài chính của NHCSXH, đồng thời ký ban hành Thông tư số 62/2016/TT-BTC hướng dẫn Quyết định số 180/2002/QĐ-TTg và Quyết định 30/2015/QĐ-TTg.

- Phối hợp với các Bộ, ngành trình Thủ tướng Chính phủ bố trí đầy đủ nguồn vốn cấp bù chênh lệch lãi suất, phí quản lý, một phần vốn điều lệ và vốn cấp thực hiện các chương trình tín dụng, xử lý các vấn đề liên quan đến nguồn vốn hoạt động và sử dụng vốn của NHCSXH.

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành và NHCSXH triển khai các đoàn kiểm tra, giám sát hoạt động của NHCSXH để có chỉ đạo kịp thời nhằm nâng cao hiệu quả và chất lượng hoạt động của ngân hàng.

c. Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội

- Trong quá trình xây dựng, trình ban hành và triển khai thực hiện Chương trình MTQG giảm nghèo bền vững, Bộ LĐTBXH đã tham mưu, đề xuất những nhiệm vụ, giải pháp cụ thể về nguồn lực và hoạt động để thực hiện tín dụng chính sách xã hội. Ngoài ra, Bộ LĐTBXH đã chỉ đạo Cục Quản lý lao động ngoài nước xây dựng nội dung hỗ trợ đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài thuộc đối tượng của “Đề án xác định thiệt hại, hỗ trợ khắc phục hậu quả và chuyển đổi nghề nghiệp cho người dân bị ảnh hưởng bởi sự cố môi trường tại các tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế”, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt trong Quý IV/2016.

- Bên cạnh đó, trong quá trình triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ và chính sách tín dụng ưu đãi đối với người lao động, Bộ LĐTBXH thường xuyên tổng hợp và có ý kiến gửi NHCSXH để hướng dẫn chi nhánh NHCSXH các địa phương thủ tục cho vay đối với đối tượng được vay vốn ưu đãi. Tham gia các đoàn kiểm tra, giám sát việc thực hiện chính sách tín dụng ưu đãi tại các địa phương.

d. Bộ Xây dựng

Bộ Xây dựng đã phối hợp với các Bộ, ngành liên quan trình ban hành Quyết định số 33/2015/QĐ-TTg về chính sách hỗ trợ nhà ở đối với hộ nghèo theo chuẩn nghèo giai đoạn 2011 – 2015 (Chương trình hỗ trợ hộ nghèo về nhà ở theo Quyết định số 167/2008/QĐ-TTg giai đoạn 2) và Thông tư số 08/2015/TT-BXD hướng dẫn thực hiện Quyết định 33/2015/QĐ-TTg, với mục tiêu thực hiện hỗ trợ nhà ở cho khoảng 311.000 hộ nghèo khu vực nông thôn đảm bảo có nhà ở an toàn, ổn định, từng bước nâng cao mức sống, góp phần xóa đói, giảm nghèo bền vững.

e. Ủy ban Dân tộc

- Phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính trong việc tham mưu, đề xuất Thủ tướng Chính phủ cân đối, bố trí cấp vốn kịp thời thực hiện các chương trình chính sách tín dụng phù hợp với tình hình trong giai đoạn 2017-

2020; xử lý các vấn đề khó khăn trong việc triển khai chính sách tín dụng tại vùng dân tộc và miền núi.

- Tham mưu trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 2805/QĐ-TTg ngày 31/10/2016 về chính sách đặc thù phát triển kinh tế xã hội vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017-2020, trong đó có hợp phần chính sách tín dụng cho đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2017-2020.

- Triển khai các chính sách do UBND quản lý như: Quyết định số 755/QĐ-TTg phê duyệt chính sách hỗ trợ đất ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt cho hộ đồng bào dân tộc thiểu số nghèo và hộ nghèo ở xã, thôn, bản đặc biệt khó khăn; Quyết định 54/QĐ-TTg ngày 4/12/2012 về chính sách cho vay vốn phát triển sản xuất đối với hộ dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn giai đoạn 2012 – 2015; Quyết định số 29/2013/QĐ-TTg ngày 20/5/2013 về một số chính sách hỗ trợ giải quyết đất ở và giải quyết việc làm cho đồng bào dân tộc thiểu số nghèo, đời sống khó khăn vùng đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2013 -2015.

f. Ngân hàng Nhà nước Việt Nam

- Về đôn đốc, yêu cầu các tổ chức tín dụng Nhà nước duy trì số dư tiền gửi tại NHCSXH theo quy định: Triển khai thực hiện Nghị định 78/2002/NĐ-CP ngày 4/10/2002 về tín dụng đối với người nghèo và các đối tượng khác, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã ban hành Thông tư 23/2013/TT-NHNN ngày 19/11/2013, Thông tư số 41/2015/TT-NHNN ngày 31/12/2015 quy định việc các tổ chức tín dụng duy trì tiền gửi tại NHCSXH. Theo quy định tại các văn bản trên, hiện nay có 4 ngân hàng thương mại đang thực hiện duy trì tiền gửi tại NHCSXH bao gồm: Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam, Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam, Ngân hàng TMCP Đầu tư và Phát triển Việt Nam, Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam. Lãi suất đang áp dụng đối với các khoản tiền gửi của 4 TCTD trong năm 2016 là 4,94%/năm theo quy định của NHNN tại văn bản số 560/NHNN-CSTT ngày 29/01/2016.

Thời gian qua NHNN đã thường xuyên đôn đốc, yêu cầu 4 TCTD Nhà nước thực hiện việc duy trì số dư tiền gửi 2% tại NHCSXH, theo đó, các TCTD Nhà nước đều tuân thủ thực hiện việc duy trì số dư tiền gửi 2% tại NHCSXH. Theo báo cáo số 1974/NHCS-KHNV ngày 27/6/2016 của NHCSXH về kết quả rà soát, điều chỉnh số dư tiền gửi 2% của 4 TCTD Nhà nước tại NHCSXH thì tổng số dư trong năm 2016 ước đạt 44.034,6 tỷ đồng, chiếm khoảng 27% tổng nguồn vốn của NHCSXH.

- Về đàm phán, ký kết các dự án tín dụng, nguồn tài trợ cho công tác giảm nghèo từ các tổ chức quốc tế: Trong năm 2016, NHNN đã chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan ký kết với các tổ chức tài chính quốc tế, như: (i) Ký kết với Ngân hàng Thế giới (World Bank) 06 chương trình/dự án với tổng trị giá 1,47 tỷ USD; (ii) Ký kết với Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) 2 chương trình/dự án với tổng trị giá 171,2 triệu USD; (iii) Đàm phán với Ngân hàng Thế giới 3 chương trình/dự án với tổng trị giá 395 triệu USD và với Ngân hàng Phát triển Châu Á 01 chương trình dự án với tổng trị giá 103 triệu USD.

Dự kiến trong năm 2017, NHNN sẽ phối hợp các đơn vị liên quan tiến hành ký kết 8 chương trình/dự án với Ngân hàng Phát triển Châu Á hỗ trợ phát triển vùng dân tộc thiểu số và đổi tượng chính sách xã hội.

4.2. Về phía Ủy ban nhân dân các cấp

- Ngoài việc quan tâm hỗ trợ NHCSXH về trụ sở, phương tiện, trang thiết bị làm việc, các tỉnh, thành phố trong cả nước đã tập trung các nguồn vốn có nguồn gốc từ ngân sách địa phương ủy thác sang NHCSXH để bổ sung nguồn vốn cho vay đối với hộ nghèo và các đối tượng chính sách trên địa bàn. Tính đến tháng 11/2016, nguồn vốn ủy thác của địa phương cho NHCSXH đạt 6.569 tỷ đồng, tăng thêm được 1.674 tỷ đồng. Diễn hình một số tỉnh, thành phố chuyển nguồn vốn ủy thác cho vay nhiều như: TP. Hồ Chí Minh (+546 tỷ), TP. Hà Nội (+441 tỷ), Bình Dương (+337 tỷ), Bà Rịa - Vũng Tàu (287 tỷ), Đồng Tháp (132 tỷ), Đà Nẵng (+89 tỷ), Vĩnh Phúc (+81 tỷ)...

- Về công tác điều tra, xác định hộ nghèo, hộ cận nghèo làm cơ sở thực hiện chính sách tín dụng: Ngày 19/11/2015 Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 59/2015/QĐ-TTg về ban hành chuẩn nghèo tiếp cận đa chiều áp dụng cho giai đoạn 2016-2020. Căn cứ quy định tại quyết định trên và các văn bản hướng dẫn của Bộ LĐTBXH, các tỉnh thành phố đã tổ chức điều tra, rà soát, bình xét hộ nghèo, hộ cận nghèo theo đúng quy trình, đảm bảo tính chính xác, công khai, dân chủ, có sự tham gia, kiểm tra, giám sát của người dân. Đến nay, Bộ LĐTBXH đã trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 1095/QĐ-LĐTBXH ngày 22/8/2016 phê duyệt kết quả tổng điều tra hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2015 theo chuẩn nghèo tiếp cận đa chiều áp dụng cho giai đoạn 2016-2020 trên phạm vi toàn quốc, làm cơ sở cho việc thực hiện các chính sách giảm nghèo, an sinh xã hội.

4.3. Về phía Ngân hàng Chính sách xã hội

- Thường xuyên kiện toàn, củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của HĐQT và Ban đại diện HĐQT các cấp; tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát nội bộ; chủ động thực hiện việc huy động, quản lý và sử dụng vốn có hiệu quả. Chú trọng chất lượng tín dụng, chất lượng hoạt động giao dịch tại xã; chất lượng hoạt động của các Tổ TK&VV; tăng cường tổ chức tập huấn, phổ biến quy trình nghiệp vụ theo các quy định của NHCSXH, của các Bộ, ngành có liên quan đến cán bộ, viên chức và người lao động trong đơn vị. Bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp và chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cán bộ viên chức, người lao động, nhất là cán bộ làm công tác tín dụng chính sách xã hội ở các huyện nghèo, xã nghèo, thôn, bản đặc biệt khó khăn vùng đồng bào dân tộc miền núi và biên giới hải đảo.

- Đã có văn bản hướng dẫn và thực hiện bổ sung Chủ tịch UBND cấp xã tham gia Ban đại diện HĐQT NHCSXH cấp huyện trên phạm vi toàn quốc nhằm nâng cao năng lực hoạt động cho NHCSXH. Đến nay, đã có 10.920 Chủ tịch UBND cấp xã tham gia Ban đại diện HĐQT NHCSXH cấp huyện, đạt 97,86%. NHCSXH đã trình Thủ tướng Chính phủ xem xét bổ sung thành viên kiêm nhiệm HĐQT NHCSXH đối với thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Văn phòng Trung ương Đảng và Ban Kinh tế Trung ương.

- Xác định công tác kiểm tra giám sát, kiểm tra nội bộ là nhiệm vụ trọng tâm và xuyên suốt trong quá trình hoạt động, trong năm 2015, 2016, NHCSXH tiếp tục tăng cường và nâng cao chất lượng kiểm tra, giám sát nhằm phát hiện, ngăn ngừa kịp thời các tồn tại, sai sót, sai phạm xảy ra trong quá trình hoạt động, chi nhánh các tỉnh, thành phố đã xây dựng kế hoạch kiểm tra, kiểm soát nội bộ của đơn vị, trọng tâm thực hiện kiểm tra chéo giữa các phòng giao dịch và giám sát từ xa bằng phần mềm tin học.

- Chỉ đạo các chi nhánh tỉnh, thành phố thực hiện rà soát, khắc phục triệt để các tồn tại, sai sót theo kiến nghị của Thanh tra Chính phủ và Kiểm toán Nhà nước. Theo dõi, đôn đốc, tổng hợp kết quả khắc phục các tồn tại, sai sót sau thanh tra, kiểm toán và báo cáo kết quả thực hiện kiến nghị, kết luận thanh tra gửi Thanh tra Chính phủ, Kiểm toán Nhà nước.

- NHCSXH phối hợp với các đơn vị nhận ủy thác hoàn thành công tác đối chiếu, phân tích nợ vay của khách hàng, trên cơ sở đó chỉ đạo các đơn vị có biện pháp nâng cao hiệu quả thực hiện các hương trình tín dụng chính sách, đồng thời báo cáo Ngân hàng Nhà nước, Bộ Tài chính xem xét trình Thủ tướng Chính phủ xử lý những khoản nợ không có khả năng thu hồi bị rủi ro chưa có cơ chế xử lý theo hướng dẫn tại Quyết định số 976/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

- Công tác phối hợp giữa các tổ chức chính trị - xã hội nhận ủy thác và NHCSXH đã chặt chẽ, hiệu quả hơn, đặc biệt trong công tác cung cấp, nâng cao chất lượng hoạt động tín dụng chính sách. Hiện nay, 04 tổ chức chính trị-xã hội đang quản lý dư nợ nhận ủy thác trên 152.917 tỷ đồng, chiếm trên 98% tổng dư nợ, với 190.327 Tổ TK&VV đang hoạt động tại cơ sở. Cụ thể: Hội Phụ nữ quản lý 39,04% dư nợ nhận ủy thác; Hội Nông dân quản lý 32,18%; Hội Cựu chiến binh quản lý 15,39% và Đoàn Thanh niên quản lý 12,07% dư nợ nhận ủy thác.

- Đến 31/12/2016, tổng nguồn vốn hoạt động của NHCSXH ước đạt 162.550 tỷ đồng, tăng 16.089 tỷ đồng so với năm 2015 và tăng 26.100 tỷ đồng so với năm 2014; tổng dư nợ ước đạt 157.100 tỷ đồng, tăng 14.572 tỷ đồng (+10,2%) so với năm 2015 và tăng 27.644 tỷ đồng (+21,4%) so với năm 2014, hoàn thành 100% kế hoạch tăng trưởng tín dụng được Thủ tướng Chính phủ giao. Trong tổng dư nợ các chương trình tín dụng chính sách của NHCSXH, dư nợ ủy thác qua các tổ chức chính trị - xã hội chiếm gần 99% tổng dư nợ.

- Chất lượng tín dụng cũng được các cấp, các ngành và NHCSXH quan tâm. NHCSXH đã phối hợp với các Ban Chỉ đạo Tây Nam Bộ và Tây Nguyên tổng kết việc thực hiện đề án 3 năm cung cấp và nâng cao chất lượng tín dụng chính sách xã hội và phối hợp với Ban Chỉ đạo Tây bắc tổ chức Hội nghị tổng kết 05 năm (2011-2015) tín dụng chính sách xã hội và kết quả 02 năm thực hiện Chỉ thị 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng tại vùng Tây Bắc. Trong thời gian qua, chất lượng tín dụng đã được cải thiện đáng kể, từ năm 2014 đến nay tỷ lệ nợ quá hạn và nợ khoanh của NHCSXH luôn được duy trì ở mức thấp dưới 1%.

III. Về hạn chế, khó khăn, vướng mắc

1. Nguồn vốn thực hiện các chương trình tín dụng chính sách

- Một số địa phương chưa quan tâm đúng mức đến công tác quản lý nguồn vốn tín dụng chính sách trên địa bàn, chưa ưu tiên cân đối ngân sách địa phương để bổ sung nguồn vốn cho vay các đối tượng chính sách trên địa bàn, chưa có các biện pháp cụ thể và tích cực để cải thiện chất lượng tín dụng, nhất là các biện pháp nhằm giải quyết dứt điểm đối với các hộ gia đình đang còn dư nợ NHCSXH nhưng đã chuyên đi khỏi địa phương.

- Hệ thống chính sách tín dụng hiện nay bao gồm nhiều chương trình với nhiều nội dung khác nhau vì vậy nguồn vốn cho vay còn dàn trải, chưa tập trung nguồn lực để thực hiện chính sách cho vay đối với hộ nghèo DTTS, khó khăn cho việc triển khai thực hiện chính sách ở cơ sở.

- Nguồn vốn thực hiện các chương trình tín dụng chính sách chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế của người vay, một số chính sách mới ban hành nhưng chưa có nguồn triển khai thực hiện.

- Vốn tín dụng chính sách chủ yếu được tập trung để cho vay trung và dài hạn (dư nợ trung và dài hạn chiếm gần 98%/tổng dư nợ), tuy nhiên nguồn vốn chưa có tính ổn định, lâu dài, khả năng huy động được các nguồn vốn giá rẻ, kỳ hạn dài là khó khăn, ảnh hưởng đến tính thanh khoản.

2. Một số hạn chế, khó khăn khác

- Cơ chế chính sách tín dụng ưu đãi vẫn còn những bất cập nhất định như về định mức vay còn thấp, thời gian vay, lãi suất chưa hợp lý. Định mức vay và lãi suất vay chưa thống nhất giữa các chính sách tín dụng ưu đãi trên cùng một địa bàn cũng ảnh hưởng việc tiếp cận và sử dụng vốn tín dụng ưu đãi đối với hộ dân tộc thiểu số nghèo tại các xã đặc biệt khó khăn.

- Công tác tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng và Nhà nước về tín dụng chính sách đối với người nghèo và các đối tượng chính sách khác ở một số địa phương chưa thật sự sâu rộng, một số hộ vay vẫn còn tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào chính sách ưu đãi của Nhà nước ảnh hưởng đến chất lượng tín dụng chính sách.

- Một số nơi cấp ủy, chính quyền địa phương cấp xã, cấp thôn chưa thực sự quan tâm đến hoạt động tín dụng chính sách, dẫn đến chất lượng tín dụng chính sách có nơi chưa tốt, công tác xử lý nợ ở một số nơi vẫn chưa đạt hiệu quả cao.

- Chất lượng tín dụng chương trình cho vay HSSV có hoàn cảnh khó khăn còn chưa ổn định, nhiều HSSV ra trường chưa có việc làm, gia đình còn gặp khó khăn nên chưa có khả năng trả nợ ngân hàng khi đến hạn. Một số HSSV khác ra trường, đã có việc làm, có thu nhập nhưng chưa có ý thức trả nợ ngân hàng với lý do chưa tìm dc việc làm phù hợp.

- Đội ngũ cán bộ hội cấp xã ở một số địa phương thường biến động và chưa thật sự năng động trong công tác quản lý, đôn đốc thu hồi nợ vay. Công tác kiểm tra, giám sát việc quản lý vốn vay đối với tổ trưởng tổ TK&VV chưa được thường xuyên, vẫn còn tư tưởng trông chờ ỷ lại vào NHCSXH.

IV. Đề xuất, kiến nghị

1. Đối với Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ

- Chỉ đạo các Bộ, ngành rà soát, đánh giá lại toàn bộ chính sách giảm nghèo hiện hành, trên cơ sở đó xác định những chính sách cần tiếp tục thực hiện, những chính sách cần sửa đổi, bổ sung và chính sách cần kết thúc theo hướng tinh gọn chính sách, gọn đầu mối quản lý chính sách.

- Chỉ đạo các Bộ, ngành cân đối, phân bổ nguồn vốn ngân sách nhà nước kịp thời để đáp ứng nhu cầu vay vốn của các đối tượng thụ hưởng theo các chương trình tín dụng chính sách; trong đó bố trí nguồn vốn nhằm triển khai chương trình cho vay nhà ở xã hội theo Nghị định 100/2015/NĐ-CP ngày 20/10/2015 và cho vay trồng rừng sản xuất, phát triển chăn nuôi theo Nghị định 75/2015/NĐ-CP.

- Chỉ đạo các Bộ, ngành nghiên cứu ban hành chính sách và bố trí nguồn vốn để cho vay đối với học sinh, sinh viên trước đây đã vay vốn của NHCSXH nhưng nay chưa tìm được việc làm và có phương án vay vốn khả thi nhằm hỗ trợ học sinh, sinh viên tạo việc làm để có thu nhập trả nợ vay cho ngân hàng

2. Đối với các Bộ, ngành Trung ương

- Tăng cường phối hợp chặt chẽ thực hiện nhiệm vụ được giao, tiếp tục phối hợp rà soát để đề xuất các nội dung cần sửa đổi, bổ sung đối với các chính sách hỗ trợ của Nhà nước cho lĩnh vực xóa đói giảm nghèo cho phù hợp với thực tế hiện nay và tình hình trong thời gian tới.

- Nghiên cứu, triển khai các giải pháp thu hút nguồn vốn ưu đãi, hỗ trợ của các tổ chức quốc tế cho công tác giảm nghèo, đồng thời có giải pháp đẩy nhanh tiến độ giải ngân và tăng hiệu quả sử dụng nguồn vốn này.

- Hoàn chỉnh khung pháp lý và tạo điều kiện thuận lợi trong việc cung cấp tín dụng hỗ trợ, bảo đảm nguồn vốn thực hiện các chương trình tín dụng chính sách cho hộ nghèo, hộ cận nghèo và các đối tượng khác theo quy định.

3. Đối với NHCSXH

- Tiếp tục triển khai thực hiện tốt Chỉ thị số 40-CT/TW theo kế hoạch đã đề ra, tham mưu cho Chính phủ, các Bộ, ngành, cấp ủy, chính quyền địa phương trong việc triển khai thực hiện Chỉ thị 40-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng và Quyết định 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

- Phối hợp các đơn vị liên quan tăng cường thực hiện công tác kiểm tra, giám sát định kỳ, đột xuất đối với đơn vị nhận ủy thác để phát hiện tồn tại, có kiến nghị, chấn chỉnh và xử lý kịp thời, hướng dẫn các tổ chức chính trị xã hội nhận ủy thác các cấp, các Tổ TK&VV về quy trình, nghiệp vụ tín dụng chính sách để phối hợp triển khai tại cơ sở.

- Thường xuyên kiện toàn, củng cố và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐQT và Ban đại diện HĐQT các cấp, tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát nội bộ, chủ động thực hiện việc huy động, quản lý và sử dụng vốn có hiệu quả.

4. Đối với chính quyền địa phương

- Tiếp tục triển khai, thực hiện tốt Chỉ thị 40-CT/TW của Ban Bí thư và Quyết định 401/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, trong đó tập trung nguồn lực, bổ sung nguồn vốn cho vay hộ nghèo và các đối tượng chính sách trên địa

bàn, hỗ trợ cơ sở vật chất, tạo điều kiện cho NHCSXH hoạt động ổn định, bền vững.

- Thường xuyên kiện toàn Ban đại diện HĐQT các cấp, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát quản lý, triển khai thực hiện các chương trình tín dụng chính sách tại địa phương và hoạt động của NHCSXH trên địa bàn.

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Nhà nước, tổ chức các lớp bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ cấp xã về công tác giảm nghèo.

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM